

SURT CADA TRES SETMANES

SUBSCRIPCIÓ	
Població.	5'00 ptes. l'any
Fora	6'00 " "

Dels articles en són responsables llurs autors. - No es retornen els originals. - Anuncis, esqueles i remesos a preus convencionals - - - - -

TRIBUNA LLIURE

Les dues Pàtries

EM de confessar-ho amb tota sinceritat. El jorn de la intervenció parlamentària del diputat Joan Puig i Ferrer, feia ja molts dies que no llegíem les sessions de la Cambra espanyola.

Era veritablement depriment veure com dia darrera l'altre els barbuts enemics de Catalunya anaven regatejant l'Estatut amb l'intent de que ço que el poble català votà plebiscitàriament, s'esgrunés i es perdés trepitjat per tota mena de pens.

Els barbuts i no barbuts enemics nostres, repatanis tots, anaven imposant la tàctica obstruccionista, i de continuar així calia témer que el millor dia prendrien seient en llur escó lluint descaradament una flor de lis al trauc. Era una befa per la Cambra, un ultratge per Catalunya i un escarni al noble esperit revolucionari que alentà a les multituds el memorable 14 d'Abril.

I la befa, l'ultratge i l'escarni, duraren fins que un home nou en joc de la política no pogué contenir-se més. Parlà amb l'emoció de qui sent les coses fonament. I els seus mots dictats per la consciència rebel a la complicitat silenciosa, brollaren enèrgics.

En nom de la Cambra, de Catalunya, d'Espanya, de la República, en nom de la Revolució, protestava contra aquella farsa, grotesca i innoble. Ell, havia tingut una gran desil·lusió. Idealista innat, havia deixat a banda les seves activitats literàries per seguir la torrentada revolucionària per aconseguir un nou ideal. Acabarien velles injustícies humanes. Es dictarien noves lleis que afavoririen als humils. Es trenarien cadenes que retenien Catalunya i Espanya per camins cada dia més costaruts, obacs i repugnants com una cloaca, que esdevindrien camins de llibertat i de progrés.

I allí, en aquell Parlament, si bé hi havia qui tenia els ulls il·luminats i fits en l'alba d'una futura Pàtria nova, també hi havia ulls tèrbols i llengües de verí que maldaven per continuar les tenebres de la Pàtria vella. En aquella Cambra, on tants anys la mentida disfressada n'havia estat senyora, reapareixia ara, com Fènix repugnant damunt les pròpies cendres amb unghes i bec rapissers per a devorar l'obra renovadora de la República.

I això era intolerable; ell havia anat al Parlament amb la fe de que la política era una cosa més noble i amb la confiança de que la responsabilitat que plana damunt dels representants del poble seria un esperó per l'ideal i un fre a la mesquinesa.

I no era solament per l'Estatut que parlava contra els obstruccionistes. Parlava inspirat per aquell sentit universalista de pulcritud política que hauria d'inspirar tothora als representants del poble.

Puig i Ferrer, enfront de les desferres del vell règim. L'ideal enfront del concepte egoïsta. La Pàtria nova enfront de la Pàtria vella.

Quina de les dues triomfarà?

Els idealistes es donen sense cap reserva a la lluita per llurs conviccions.

Els migrats de cervell i eixerreïts de cor, a més de tenir als primers per equivocats de la vida, viuen aferrats a tota mena de misèries materials.

I encara que sabem que l'idealisme en progressió creixent correspon a una altra progressió decreixent en nombre, nosaltres volem tenir-hi fe. — JOSEP M.ª VOLTAS.

Sense embuts Bibliogràfica

EL nostre article publicat en el número anterior d'aquest periòdic, que portava per títol «Les responsabilitats que es demanen i les que no es poden demanar», ha merescut l'honor de reclutar a tots els periodistes anònims que d'un temps ençà venen tractant qüestions locals des de «La Veu de Tarragona».

No ens ha estranyat gens i, a dir veritat, hem de confessar que ens ha plagut. I diem que ens ha plagut, perquè som partidaris d'escatir els assumptes ben clarament i ben públicament, i la rèplica de la pilota periodística ens ha portat l'oportunitat.

Com en casos precedents en que algun articulista des de BRUM llençava acusacions directes, nomenant persones, com per exemple en el cas regants, als Srs. Andreu Barrufet i Joan Vilalta, en el cas de les canyeries clandestines als Srs. Daniel Batlle i Lluís Domingo, mai els articulistes de «La Veu de Tarragona» han pogut desmentir les acusacions, i el que crida l'atenció d'aquests casos, és que els al·ludits directament han replicat amb un mutisme solemniat.

I aquesta vegada «Els periodistes reunits» malgrat ésser tots a pensar, tampoc no han pogut desmentir ço que nosaltres afirmàvem.

Diuen els articulistes: «No anem contra persones». Aquesta afirmació també la fem nosaltres, però també hem d'afirmar que anem contra les actuacions públiques que afecten als interessos col·lectius, i sense la intenció de minvar ni una mica el gruix de dignitat de ningú (no se'ns repeteixi el tòpic) gosarem anomenar persones, disposats a estampar nostre nom al peu dels articles, tan bon punt els al·ludits repliquin com ho farem nosaltres si se'ns acusés de fets que creiem incerts.

I deixant per quan la polèmica estigui en aquest punt el contestar completament als «periodistes reunits», volem agafar-nos en el fet «paradoxal» de que «els que més han cridat són els que mai han pagat res a l'Ajuntament».

Ara bé, «Els Periodistes Reunits, S. A.» seran potser els que cobren?

¿Qui són els que cobren de l'Ajuntament i poden mirar de mal ull tot ço que s'escriu en aquest periòdic?

Se'ns acut el farmacèutic titular

AIRES DE LA TERRA,

per Josep Cristià Llombart

ESTAMPAT als obradors gràfics Navàs, de Reus, el senyor Josep Cristià ha editat un llibret de poesies i altres notes d'inierès personal. Tot plegat un volum en 8.^{av} de 56 pàgs., que conté aquest sumari: 24 composicions en vers, dos articles en prosa i un capítol apel·lat «Dades de l'autor». No hi ha índex, ni taula, ni pròleg.

La presentació del llibret és de modestes pretensions, i seriosa. L'hem vist relligat a la rústega i estampat en

Sr. Gustau Visiedo. BRUM feu públic el cas de que les factures en conceptes de Beneficència Municipal eren presentades sense que les receptes haguessin estat controlades prèviament per l'Ajuntament.

¿Es que es presentarà potser el cas paradoxal de que els que, en ús d'un perfecte dret volen controlar l'obra de l'Ajuntament, es neguin rodonament a que l'Ajuntament exerceixi el deure de controlar les obres llurs?

El farmacèutic municipal Sr. Gustau Visiedo Giménez potser ens podria contestar.

I sense el potser, direm que si, que ens podria contestar puix sabem de bona font que forma part de la «Societat Anònima de Periodistes Reunits» i en cas de que ens equivoquésim (que ens costaria moltíssim de creure) mai estarà renyit el matràs amb la ploma.

El Sr. Visiedo es troba ja a la palestra i una reculada, seria molt en deshora fossin quins fossin els motius.

I contra el tòpic de la dignitat ferida, repetim que no volem minvar en el més mínim la de ningú, de la mateixa manera que volem que ningú tracti de minvar la nostra.

Tothom que tingui la que mereixi. Esperem doncs que el Sr. Visiedo, en representació de «Els Periodistes Reunits S. A.», col·laboradors de «La Veu de Tarragona» farà honor al prestigi del seu nom i pròpia carrera, mentre nosaltres prometem escatir la veritat clar i català, i amb la cara ben descoberta estampant una signatura on ara escrivim.

A. S.

paper ploma. La portada (interior i exterior) elegants; la darrera amb ornamentacions addients en tinta vermella.

Intrínsecament l'obra del Sr. Cristià diu ésser un *recull d'una part de les composicions fetes per Josep Cristià Llombart durant més de trenta anys de selvatanisme com a gra d'arena per a bastir l'edifici de la Pàtria*. En general, les composicions són més ben sentides que no pas estructurades. La versificació, que vol amoïllar-se a l'escola Verdaguèria, no és pas perfecta; hi manca, molta vegada, aquella successió d'accents que fan el veritable vers. Els metres emprats són els ordinaris, i alguns desusats actualment. El Sr. Cristià amb aquest llibre es demostra més bon selvatà,—amador i cantador de la Selva i de les seves coses,—que no pas poeta i artista. La bona intenció, però, satisfà la fretura.

Ens interessen principalment les composicions adreçades a la Selva i a les seves coses. *Record té* un pensament bastant reeixit; *A les dones selvatanes* hi ha els dos versos finals força escaients. Altres composicions selvatanes tenen alguna cosa més sobreixent que la vulgaritat. La composició, però, més ben estructurada és *A l'Albiol*, amb rima perfecta, com poca n'hi ha en tot el llibre, i el vers bastant ben deixat. Les altres composicions són versos, gairebé tots assonants i de mètriques diverses.

Ortogràficament hi han molts manaments. Es una veritable llàstima avui que l'Institut ja ha unificat la gràfia catalana. També desmilloren el llibre uns versets i article en castella, que no diuen res.

Objectivament, però, ningú pot llevar al Sr. Cristià el mèrit d'una aportació a la bibliografia selvatana. La seva esdevé doblement selvatana: perquè ho és l'autor, i perquè ho són moltes parts integrants de l'obra.

Per això sol el Sr. Cristià mereix la nostra felicitació i el nostre encoratjament. I voldríem encara que l'èxit falaguer coronés la seva obra per a què, successivament, ens anés donant a conèixer el recull de les altres parts de les seves descripcions fetes durant més de trenta anys de selvatanisme. Encara que, malauradament,—és prou trist confessar-ho,—a la Selva hi ha encara massa gent incapaç de comprendre aquest esforç del Sr. Cristià i ésser-hi conseqüent.

Per això cal maldar, Sr. Cristià, en una obra conjunta. El selvatanisme per a tots és el mateix i la Selva mereix i necessita la cooperació de tots.

E. F.

Ràpida

L'eficàcia de l'exemple

TOT just aparegut BRUM, els qui no creien en ell alçaren un dic per a fer-li front. Fou l'inici i seqüència una campanya contra BRUM perquè no representava la salvaguarda d'interessos particulars, sinó que defensava els de tota la comunitat selvatana.

Succí aleshores un fet, d'una banda raonable, però d'altra banda insòlit. Es contradigué ço que BRUM sentava. I es mogué la palestra esventant problemes locals, ço que no havíem mai vist en cap periòdic. Que ho fes el periòdic selvatà és natural, però que es fes des de periòdics de fora ja és més de remarcar.

D'aquesta palestra, que cal que duri, en sortirà beneficiada la Vila.

Hem de constatar més. Aquesta palestra s'és feta en català, principalment des de «La Veu de Tarragona». I a nosaltres, això ens plau d'allò més, car les poques reccions selvatanes que a títol d'informació-noticiari solíem veure en els periòdics, era freqüent de veure-les-hi en castellà.

¿Es degut, tot aquest bé de Déu de despertar, al despertar de BRUM? Tot, no.

Però és cert que el nostre ha estat el primer periòdic que ha gosat inhibir-se en afers vilatans-municipals, que ha ferit a algú amb les seves veritats i que aquelles ferides necessitaven un lenitiu, encara que els seus efectes puguin resultar contraproduents. I d'ençà hem vist una munió de notes, bescantant a BRUM a tort i a dret, a la Corporació Municipal a tot estrop, però això sí, —i ho volem tornar a dir, car ens hi gogem,—totes escrites en català.

Si altra eficàcia no hagués tin-

El meu testament Lletra oberta

A les meves tres germanes

Si per cas em moria en terra llunya, torneu-me a Catalunya.
La terra d'altra terra, ¡que feixuga cauria damunt meu!
no em colgueu pas en terra malastruga, no m'hi colgueu.

Si per cas em moria en terra llunya, torneu-me a Catalunya.
Vull que la Creu estesos tingui els braços damunt la meva fossa, eternament, la Creu que fou la guia dels meus passos; després de mort, claveu-la fermament damunt ma sepultura, car si ma vida fou jornada dura la Creu m'aconhortava en tot moment. Claveu-la fermament, dintre l'entranya del camp que sigui el meu fossar; claveu-la fort, però no en terra estranya; claveu-la en cementiri català.

Si per cas em moria en terra llunya, torneu-me a Catalunya.
Si algú, a frec de la Creu, vol recordar-me que no em vulgui plorar, que es flecti de genolls, i en son resar que hi resi com la mare va ensenyar-me, que hi resi en català.

Si per cas em moria en terra llunya, torneu-me a Catalunya.
A l'ombra dels xiprers i en terra catalana hi creixerà més verda l'eura ufana aferrada a les soques dels llorers; hi ploraran tothora els salíquers el plor etern, el plor de cada dia. I jo reposaré en sa companyia content per sempre més.
Sortós recés,
i ¡com t'enyoraria
si, lluny de Catalunya, no et tingués!

Si per cas em moria en terra llunya, torneu-me a Catalunya.
que el cel de Catalunya és molt més blau i més acollidor,
i la gleva de terra més suau
i em servarà amb sa maternal amor.

Si per cas em moria en terra llunya, torneu-me a Catalunya.
La terra d'altra terra, que feixuga cauria damunt meu!
no em colgueu pas en terra malastruga, no m'hi colgueu.

Si per cas em moria en terra llunya, —que no ho permetí Déu!—
i no podeu tornar-me a Catalunya,
¡no m'entereu!!

EUFEMIA FORT I COGUL.

gut BRUM que l'eficàcia del seu exemple, ja podria estar orgullós d'haver fet una valenta aportació a la benamada Selva en pro de la seva catalanització.

EL SET-CIÈNCIES.

Sr. Director de BRUM.

Distingit Sr. i amic: En el número darrer del periòdic de la vostra digna direcció aparegué un article meu, capçalat: *No estem per mitges tintes*. Evidentment, si hom rellegeix tot l'article, ben aviat s'adonarà que no obeeix a cap partit polític, sinó que escomet la realitat catalana i el cas que se'n fa a Madrid, segons ho veu l'autor.

Per tant és injustificada tota creença de que el signant de l'article, vulgui, amb ell, prestar cap servei a determinat sector o partit polític, ni d'esquerra, ni de dreta. És infonamentada tota sospita de que allí es vulgui vindicar la *Lliga Regionalista*. L'únic objecte és defensar la integritat de la sobirania de Catalunya i fer nacionalisme català.

En tant quan la *Lliga Regionalista* i tot altre partit polític, qualsevol que sigui, estigui allunyat de la ideologia que propugno, està allunyada de la meua creença la seva eficàcia. I jo traïria els meus sentiments més cars si procurés fer obra proselitista en pro d'ell, que seria obra contrària al sà catalanisme que vull professar.

¿No és veritat que aquella trentena d'anys també han passat per la *Lliga* que s'ha mantingut en la seva ineficax posició inicial?

Vull repetir-ho. No tinc perquè lloar ni servir cap dels partits polítics constituïts mentre no propugnin per una llibertat total, la única llibertat de Catalunya, la que li pertoca de dret i de fet, sense regateigs ni intervencions de cap mena.

Ara bé: qui vulgui dubtar de la conseqüència dels meus actes, pot dubtar també de mi; no m'interessaria convèncer-lo en això. Únicament voldria de tot el major profit de Catalunya.

Tot regraciant-vos l'acollida, resto amic

q. e. v. m.

EUFEMIA FORT I COGUL.

REFORMES VILATANES

HEM arribat a mes de mitjans de Juliol però d'un Juliol gairebé distint dels anys passats, el d'enguany sembla germà dels mesos primaverals i això ens alegra, car el nostre poble sembla que s'hagi esdevingut d'un clima que no deixa sentir la calor, no ho ha volgut fer com els altres, aquells que per la forta temperatura ajornen o posen fita a la temporada d'excursions, i és perquè sabia que encara en mancava una, i aquesta té un privilegi i és amb motiu del noble llegat que ens feren els nostres avant-passats, els que ens portaren la bona aigua de la «Font Major». D'aquella data sembla que existeix l'obligació de fer-hi una visita perquè quedi patent el dret de propietat de la font que origina el nostre abastament.

Ara bé, d'aquestes excursions potser, en altre temps, se'n feu un gra massa. En anys passats prengueren un aspecte de *semi-bacanal* que deixava compromesa la serietat d'un Municipi per una bromada d'uns aficionats a les «fontades». Aquell dia, de bon matí, mentre els uns vilatans marxaven al treball, altres començaven la gatzara amb grans riallades tot pujant riera amunt. Es cridava, es menjava, es bevia i es feia broma a tal extrem, que quasi bona part dels excursionistes no sabien res del que s'havia de fer ni del significat de l'excursió. La prova ben palesa ens la mostra uns papers que ens han vingut a la mà, factures trobades entremig del paperam desordenat que la República sorprengué. No direm pas que aquestes factures llurs quantitats rebassaven de l'assignació del pressupost però si que fa molta gràcia quan hom llegeix: *Por anisado, 30 pesetas. Por 4 pollos, 24. Por sal y canela, 2 ptas.*, etc. etc. De tot el resultat es desprèn que sobrava beure i potser mancava pa. Ara bé, vingué la República i el nostre Ajuntament ho feu tan al revés que a nosaltres ens feu riure una miqueta, perquè, ni tant ni tan poc de les coses.

Ens enteràrem que en ple Juliol, a trenc d'alba, sortia l'Ajuntament amb els paquets de la minestra al coll, i amic lector, cal fer-se el càrrec de veure una colla pel mig del barranc de la «Font Major» a ple sol i amb la càrrega del pa a l'esquena, la insubstituïble llauana de conserves, si

més no, la fiambrella. Nosaltres ens representem l'escena i assegurem que ens posaríem a riure si al moment de parlar amb el Sr. Alcalde li vegéssim córrer la suor cara avall apareguent-li la goteta a sota el nas. Tampoc és així com s'han de fer les coses, d'aquesta mena d'excursions no en resta cap més record que un cansament que costa de refer-se, mentre que d'aquelles dels anys anteriors, es veu clarament que fins les musses de la poesia inspiraven al més refractari a la mare natura. D'aquelles n'hem sabut coses boniques i gracioses. En Cristià a l'any trenta, si mal no recordem, li aparegué un «Russinyol» que li digué moltes cosetes, i de l'any 1917 n'hem trobat una poesia d'«Antonius» dedicada a l'Ajuntament que si *Virgilio* tornés en tindria gelosia.

Nosaltres, fervents admiradors de la poesia, volem publicar-ne algunes estrofes tot recomanant a «Els periodistes reunits S. A.» de «La Veu de Tarragona» aprenguin el ritme, el metre i la consonància:

UNA EXCURSIÓ

Eren les cinc. La fresca matinada convidava a sortir per l'encontrada, i així—cofois—i contents com el *nano* emprenguérem la marxa xano, xano.

Guardant certa simetria fugint del sol que llua en lo alt del firmament se colocá aquella gent d'una o altra manera en l'extrem d'una ampla era.

Dos homes amb bona cuita dos paneras grans de fruita i dugas de bona coca que es desfela per la boca per allí varen pas-sá per poguer's desdijunà.

A voluntat de la gent se bevia l'aiguarent.

Hurras i crits de lloança es lo que l'inventó alcança tot seguit i incontinent d'aquella munió de gent.

Sens tindre cap entrebanc ens anem cap al barranc tot xano, xano, xanet per un camí molt estret que tot ple d'herbas estava i no cal dir que s'anava

amb una llarga filera l'un devant l'altra darrera mentres que'l sol apretava i sas calorías llençava per allí de bo i milló —senyors—en aquella ocasió.

Homes, dones, criatures, gossos, gats i altres figures d'aquella antiga masia sortiren tots aquell dia, jrenanos! molt enfadats i fortament recremats,

S'aixeca airós el barri; se mou gresca, gran xibarrí i perquè res hi faltés lladren els gos-sos després.

Al poc temps de la arribada l'arrós molt ben arreglada a tots luego se'ns serví que s'amarava amb vi blanc, de gust molt ric, si bé qu'escasejava un xic.

Fet amb molt bona mainya vingué'l pollastre en safainya i perquè no hi faltés re hi hagué puros i café.

Allí es feu lo sopá i tot seguit se marxá cap a la població plens de satisfacció de content i alegria de lo be que aquell dia havia anat l'excursió feta a la *Font Maijó*.

I, senyors—prest se digué...—vaija... fins a l'any que ve.

Antonius.

Selva del Camp, Juliol de 1917.

Amic lector, veritat que al poeta li convé anar a l'escola?

PEP.

Diccionari General de la Llengua Catalana

per POMPEU FABRA

Aquest «Diccionari de la Llengua Catalana» de Pompeu Fabra, és la publicació capital que esperàvem tots els Catalans

Aquest Diccionari constarà de 20 a 25 fascicles que es publicaran quinzenalment. Cada fascicle de tamany 14x20 cm., tindrà unes 100 pàgines de text i podrà adquirir-se únicament per subscripció al preu de 2'50 ptes.

El preu de l'obra, un cop acabada, serà superior al total de la subscripció.

Dirigiu les subscripcions a:

LLIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA. — Raval Santa Anna, 20 Telèfon 419 A.—REUS

Dos anys de la mort de Narcís Oller Ens diuen...

EL dia 26 de Juliol farà dos anys de la mort, esdevinguda a Barcelona, a l'edat de 83 anys, de l'eminent novel·lista fill de Valls, Narcís Oller. Nasqué en la veïna ciutat l'any 1846, encara que de fet era un barceloní fins al moll dels ossos. De jove net es traslladà a Barcelona per estudiar i tota la seva activitat ja quedà impregnada del més pur barcelonisme. Per aquell temps hi havia un llibreter estatjat a la Rambla, a poca distància de l'església de Bellem, que convertí un entressol en sala de lectura, més o menys freqüentada pels joves aficionats a les activitats literàries, entre els quals comptava Narcís Oller. Aquell saló d'estudi es veia ben sovint honorat amb la presència de Víctor Balaguer que aleshores ja era un dels homes més populars de Catalunya. No hi havia periòdic català que no sol·licités la seva signatura. El mateix Oller diu, que quan apareixia a la sala de lectura el posat docte de Víctor, els assistents s'alçaven silenciosament en senyal de respecte, fins que estava col·locat en el seu lloc per a omplir quartel·les; i a més, en aquella sala era tan solemne la quietud que per no interrompre-la, quan se n'anaven, feien el trajecte fins a la porta, de puntetes. Al costat de Víctor Balaguer es polí l'esperit literari d'Oller.

Oller havia començat a escriure en castellà; però, en aquells temps es celebraren els Jocs Florals i nasqué el teatre: que constituí la Renaixença Catalana; i això va ésser el motiu perquè es veiés atret per el corrent catalanitzador que junt amb el premi que adquirí l'«Atlàntida» de Verdaguer en els Jocs Florals de 1887, quan Oller tenia 31 anys i Guimerà obtingué el títol de Mestre en Gai Saber, fou el camí definitiu que pot garantir l'obra d'un literat: escriure en la pròpia parla. Narcís Oller, amb el seu cosí, el tarragoní Josep Ixart, Jordà i altres formaren una penya literària al cafè Espanyol a l'avui Plaça de Macià. Allí es comentaven obres espanyoles i franceses, es pronunciaven els noms de Valera, Pereda, Galdós, Pardo Bazàn, Daudet i d'una manera inusitada Zola que fou «la gran devoció de la seva vida». Els primers articles en català d'Oller els publicà el diari «La Renaixença» que tractaven de Arts a l'Exposició de París»,

més tard es dedicà a la crítica i publicà altres treballs amb la col·laboració de l'Ixart.

A l'any 1882 exercia de procurador dels tribunals. En aquest any va conèixer a Massó i Torrents que havia fundat la revista «L'Avenç», on Oller hi publicà alguna poesia i articles de crítica d'art, un dedicat al concurs obert per construir la façana de la catedral de Barcelona i a l'any següent en publicà un altre, que originà moltes converses, sobre les escultures del monument a Colom.

L'any 1883 aparegué «La Papallona» la novel·la barceloníssima que el situà tot d'un cop, en el punt culminant de la literatura catalana. A l'any següent, «L'Avenç» li publicà amb fragments, «Vilaniu» i «L'escanyapobres», que segons la crítica, aquestes dues novel·les són les més perfectes i les que donaren el cop definitiu de la seva obra. En 1886 feu un viatge a París acompanyat de l'Ixart i de Massó i Torrents, on conegué Pardo Bazàn, que allavors vivia a París i Emili Zola, el mestre predilecte.

També és autor de «Notes de color» i «Croquis del natural»; i a més de tres obres d'una importància notable: «La bogeria», «La febre d'or» i «Pilar Prim», novel·les que van a un més enllà i que l'autor es sotmet a una norma, que és l'estil.

Per formar-se idea del mèrit que representa la seva novel·la, tan sols esmentarem el que han dit dos literats de la intel·lectualitat catalana: Agustí Esclasans en un article publicat al setmanari «Mirador» ran de la seva mort, digué: «Crec que cap literat jove no té el dret de fer novel·la sense conèixer les obres completes de Narcís Oller». El nostre convilatà J. Puig i Ferrer en un treball que aparegué a «La Veu de Catalunya» el dia 3 d'agost, deia: «No tan sols és el novel·lista més popular, sinó també el veritable precursor i en alguns aspectes, encara, avui, un mestre».

Vagi en aquestes rilles un humil homenatge, amb motiu del segon aniversari de la mort del fill del Camp de Tarragona, creador de la moderna novel·la catalana.

F. ROIG FERRAN.

...Que un senyor que vol passar per intel·lectual i és un analfabet de segon grau en una discussió que versava sobre l'Estatut de Catalunya, al que combatia descaradament, arribà al punt de, amb una frase grollera que el respecte al lector i a la bona educació ens priven de transcriure, renegar de l'idioma català.

Poc respecte pot merèixer qui per renegar de la seva pròpia pàtria mereix el dictat de bort, però atenent a que som en temps de *conllevància*, estem disposats, per no molestar-lo parlant en català, a fer-ho en castellà i per tant d'ara en avant l'anomenarem *Francisquito de los Naipes*.

De totes maneres a qui conegui la història política, les barbes blanques i els *pan y toros* del Sr. *Francisquito de los Naipes*, no pot estranyar-li que *royovillanovegí*.

...Que dos dels gerents de «Periodistes Reunits S. A.» en la sala de l'Ateu «El Lauro» comentaven, entre xistes i riallades exterioritzant la seva satisfacció, la salvatjada de que fou víctima el nostre amic i convilatà il·lustre Ventura Gassol.

Una de les frases de la conversa va ésser:—¡Llàstima que no l'hagin pelat del tot!—

I pensar que, segons ens diuen, són dos senyors de carrerall

Deixem el comentari pel lector!

...Que el Sr. Gustavo Visiedo Guierrez... ara no recordem fixament el segon cognom, va permetre's el luxe de presentar a l'Ajuntament i Junta de Sanitat de la que és vocal, una cosa que volia semblar una memòria i que tenia la intenció d'una lliçó de punts, aquest «document» tingué la virtut de no arranjar res de la sanitat i de molestar a tots els qui anava dirigida.

En la reunió que tingué el dia 16 del corrent l'esmentada Junta, es demanaren al Sr. Visiedo aclariments i explicacions prop de les coses que deia en aquell paper, i després d'agafar-se per les parets bona estona, no les sapigué donar, excusant-se per tot aclariment, en que si hagués estat atès verbalment no hauria hagut de recórrer a l'escrit.

A aquest fals recurs se li oposà per qui devia que allí s'atenia a tothom i que es demanava als demés Srs. convocats que diguessin si mai havien estat desatesos, responnent l'Inspector de

Higiene Pequària, Sr. Rovira, que ell havia de fer constar que des del nou règim, com a Inspector, havia estat més atès que en temps de la monarquia.

Entre la sinceritat del Sr. Rovira, les preguntes de l'Alcalde i del senyor Alexandre Roig que anaven al blanc i el pedagògic silenci d'algun altre vocal, el Sr. Visiedo perdé l'esma i no en tirava ni una a la borrassa, acabant per

demanar se li permetés retirar la instància donant-la per no presentada. Així s'acordà. (A nosaltres ens sembla que per llàstimal)

Quin paperet per un Sr. que posseeix un títol universitari i té fums de galan jove!

Això fet per un president de regants tipus ínfim, encara; però per tot un senyor Apotecari... ens fa trist!

Es procedeix a descloure els plecs presentats pels empresaris que han pres part en el concurs per a la construcció de 21 nínxols en el cementiri d'aquesta vila, donant el següent resultat: Miquel Segarra Plana per 2.183 ptes, Manuel Segarra Plana per 1.600 ptes. quedant per tant adjudicada dita construcció a favor de Manuel Segarra Plana.

Donada compte pel Secretari de la presentació de dues factures, s'acorda, per manca de temps, examinar-les a la sessió vinent.

S'acorda comunicar al Sr. Miquel Segarra, que en el termini de quinze dies faci ús de la concessió d'aigua que, a instància seva, li ha atorgat l'Ajuntament.

També s'acorda passar oficis als senyors Ignasi Batlle, Modest de Ferré i President del Sindicat Agrícola de Sant Isidre, per tal de que facin efectiu dintre el plaç de quinze dies, el cànon de mitja ploma d'aigua del municipi, que tenen en les cases llurs del carrer de la Pescateria, Plaça de la Palma i carrer de Varrà, respectivament, qual cànon comprèn des del 15 d'Abril de 1931 fins al 30 de Juny d'aquest any.

S'acorda establir un paper de compromís amb el Sr. Joaquim Guiterter sobre la permuta del terreny propietat del Sr. Guiterter i el del municipi i que l'Alcalde accidental Sr. Tàrrach en nom i representació de la Corporació l'autoritzi amb la seva signatura.

Sessió del 1 de Juliol (2.ª convocatòria)

Es registren els Butlletins oficials i s'acorda donar compliment a la Circular n.º 139 inserida en el B. O. del 28 de Juny prop-passat, sobre la regularització del gossos vagabunds, a l'objecte d'evitar conseqüències desagradables en casos de ràbia.

S'examina i s'aprova una liquidació de l'Agent de negocis de l'Ajuntament de Tarragona Sr. Ricard Cabré i s'aprova també el pagament de diverses factures.

El Sr. Alcalde dóna compte d'haver nomenat guarda termes Interins als veïns Josep Barberà Rabassa i Joan Girona Baiget.

VIDA MUNICIPAL

Sessió del 19 de Juny

Oberta la sessió es registren els Butlletins oficials i despatx ordinari des de la darrera sessió.

S'acorda, a instància de l'interessat, concedir tres mesos de llicència al metge titular Sr. Martí, prorrogable fins al total restabliment de la seva dolença, encarregant-se accidentalment de l'assistència titular el facultatiu Sr. Sugranyes de Porta.

El Secretari dóna compte del moviment de Caixa del mes de Maig resultant una existència de 9.117'85 pessetes.

S'acorda el pagament de vuit robes de pa a la Sra. Vda. de Xavier Roig, facilitades a un pobre de la localitat, des del 3 de Març al 13 de Juny; així com el de 49'65 ptes. a «La Defensa Agrària» per les despeses del vermut ofert per l'Ajuntament a l'ambulància de la Creu Roja de Reus.

Manifesta el Secretari que com a resultat dels pregons i bans fixats, han fet oferta de locals per a les escoles provisionals, els senyors Miquel Segarra i Alexandre Roig; aquest darrer manifesta que del seu local en disposi en darrer recurs, doncs l'oferta la fa amb la finalitat de que no s'anul·lessin per manca de locals.

S'acorda passar un comunicat als que estan en descobert del pagament de les voreres per tal de que el facin efectiu per tot el dia 30 de Juny.

Igualment s'acorda comunicar als interessats que a partir del primer de Gener de 1933 es fixarà un impost sobre les cases del Carrer Major i Plaça de la República, l'aigua pluvial de les quals no vagi conduïda per mitjà de tuberia.

La Comissió d'escoles Tàrrach-Segarra dóna compte a la Corporació que, tenint en compte el plaç rela-

tivament curt de que es disposa per a proveir-se dels locals i materials escolars, han encarregat al fuster Josep Fortuny 40 taules bipersonals i als també fusters Josep Masdeu i Salvador Torrents una taula i un armari pel professor a cada un d'ells, manifestant que l'haver encarregat les 40 taules al Sr. Fortuny ho motiva el comptar dit senyor amb més mitjans mecànics per a la ràpida construcció de les mentades taules.

Sessió del 22 de Juny

Oberta la sessió es registren els Butlletins oficials.

Així mateix s'entera d'una circular de l'Ajuntament d'Hospitalet interessant es demani al Govern de la República extreïni el seu rigor sancionant com correspon els manelgs dels monàrquics desacreditats; així s'acorda.

També queda assabentada la Corporació d'un ofici del Govern Civil de data 21 del corrent ordenant s'anunciï en el B. O. de la província l'enalienació de les dues finques el producte de les quals serà destinat a la construcció d'escoles.

Igualment d'una lletra del doctor J. Cots Segarra, metge del Pia de Manlleu, demanant condicions per a venir a exercir la seva professió en aquesta vila. S'acorda comunicar-li que es personi ací, doncs serà més fàcil posar-se d'acord verbalment que per correspondència.

Manifesta el Secretari, haver-se rebut aprovat per l'administració de Rendes públiques de la província, l'apèndix a l'amillament d'urbana.

S'acorda interessar de l'Institut d'Higiene provincial l'anàlisi de les aigües públiques, i de l'Inspector de Sanitat que doni unes conferències en diversos locals per tal de fer present la necessitat de vacunar se contra el tifus.

LLEGIU I PROPAGUEU
EL NOSTRE PERIODIC

Nòtules històriques**Escut de la Selva**

TEMPS era temps, que de la nostra Vila no n'era res fet encara. En el lloc on ara hi ha emplaçada la població sembla que hi havia un bosc frondós, com es desprèn de la topografia del terme.

El mateix nom de Selva és una prova, no solament de l'existència d'aquest bosc, sinó i tot de l'ufanor del mateix.

L'escut de la Selva del Camp, doncs, no podia ésser més ben representat que en el segell que de temps immemorial ha usat la Vila: Un arbre vigorós, que la tradició incontrovertida diu ésser una alzina, una TAU que el remata i dos ocells damunt del ramatge ufà, un a cada banda, i de cara a la TAU.

Volent interpretar aquest escut, el poble ingenu n'ha donat les explicacions més inadmissibles. Hi ha qui diu que l'alzina tal representa o recorda l'alzina on, segons una falsa tradició, fou trobada per un pastor la imatge de la Mare de Déu de Parets Delgades; també hi ha qui vol que sigui l'alzina dessota la qual s'aplegaven els representants de la *Comuna del Camp de Tarragona*, parer que manca de tot fonament, car els representants de la *Comuna* es reunien a Casa de la Vila de la Selva.

L'arbre o alzina que hi ha al segell de la vila de la Selva no és altre que el que representa o recorda aquell bosc o *selva verge* que s'extenia al peu de les muntanyes d'Albiol, i Sant Pere i Puig d'en Cama. La TAU, o Creu de Santa Tecla, no altra cosa significa que el domini que els Senyors Arquebisbes de Tarragona tenien damunt la Vila de la qual eren Senyors, i res més natural

que manifestar tal domini amb el senyal característic de l'Església de Tarragona. I els ocells, de cara a la Creu, bé poden recordar el vassallatge dels selvatans, mai desmentit, i que amb tant grat prometien i guardaven, i del qual tant orgullosos es sentien els selvatans de les èpoques pretèrites.

EUFEMIA FORT.

(De la *Història general de la Vila de la Selva*)

Noticiari

En el número anterior mancàrem involuntàriament al deure d'amistat envers nostre subscriptor i volgut amic Sr. Josep Ballester deixant de publicar les seves noces amb la senyoreta Maria Ribes. Encara que un xic tardana vagi la nostra enhorabona.

☪

De retorn del viatge de noces hem saludat al Sr. Alcalde Josep Genius i Sra. Neus Mallafré, els quals han visitat moltes ciutats espanyoles.

☪

La nit del dia 13 al 14 caigué damunt dels camps una forta pedregada que ocasionà greus perjudicis en les vinyes i en els regadius. En canvi les pluges que tan sovint han caigut aquest Juliol, han afavorit la gran collita d'avellana i de passada podem dir també que aquest mercat està encallat.

☪

Amb motiu del sumari que s'està instruint per les responsabilitats que puguin derivar-se de la denúncia feta als tribunals de justícia per l'Ajuntament, l'ex-secretari Sr. Arbós demanà a l'Al-

caldia permís perquè li deixés cercar algunes dades que li eren convenients, a ço que s'accedí donant-li totes les facilitats pròpies del cas.

☪

Es troben en nostra localitat en període de vacances els nostres amics Pasqual Garriga i Joan Cogul. Desitgem els provi molt l'estiueig a ells i llurs famílies.

☪

Ens ha sorprès la mort gairebé sobtada de la senyora Angela Masdeu i Dols, esposa del senyor Joan Milà i Nogués i mare dels nostres bons amics Francesc i Joan. Rebin aquests i demés familiars la més viva expressió del nostre condol.

☪

Amb motiu d'haver vingut a passar l'estiu a aquesta vila la família Mallafré-Prats, hem tingut el gust de saludar els nostres particulars amics En Josep M.^a i En Francesc.

☪

També es troba a la nostra vila estiuejant a la seva finca «Mas de Mir», la família Casals-Mir, de Barcelona. Desitgem els hi sigui agradosa l'estada entre nosaltres.

☪

MOVIMENT DEMOGRÀFIC**Naixements**

Salvador Palou Comes i Josep Maria Ferré Esqué.

Defuncions

Dolors Grau Navés, Antoni Ferré Cavallé i Angela Masdeu Dols.

Matrimonis

Josep Genius Venrell amb Neus Mallafré Serra, Josep Girona Baiget amb Teresa Guiu Guiu, Miquel Foguet Masdeu amb Rosa Abellà Alomar i Francesc Bové Domingo amb Ursicina Daroca Bergadà.

REP. REQUENS - MONTOLANG

JOSEP ESCUDÉ**ADVOCAT****HA TRASLLADAT EL SEU DESPATX AL****CARRER DE JESÚS, 3, PRAL., 2.ª****REUS**

Màxima distinció □ Màxima elegància □ Màxima economia
obtindreu vestint-vos en la

Sastreria New-York

CARRER LLOVERA, 29

REUS

Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Sant Andreu

Domiciliat en el local de "La Defensa Agrària"

Capital solvent: 5.000.000 de pessetes

Premses hidràuliques de propietat

Elaboració i venda d'oli d'oliva

CAIXA D'ESTALVIS

Rendiment a compte corrent	3 per cent
" per semestre	4 " "
" anyal.	5 " "

La imposició mínima és de 25 pessetes

SELVA DEL CAMP (Tarragona)

IGNASI CABRÉ

SERRALLER - MECÀNIC

Construccions i reparacions de sinies i motors
Instal·lacions de motors-bomba i tuberies per
a conduccions d'aigua

MAJOR, 21

SELVA DEL CAMP